Minister Spraw
Wewnętrznych i Administracji

BMP.0724.6.6.2025.MC

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na pismo[1] przekazujące oświadczenie[2] Pana Senatora Aleksandra Szweda dotyczące *udzielenia wsparcia w rejonach dotkniętych powodzią*, uprzejmie przedstawiam co następuje.

W pierwszej kolejności pragnę przypomnieć, że w odpowiedzi na wystąpienie Pana Senatora z 2019 r. Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie[3], Pan Przemysław Daca, w piśmie z 15 maja 2019 r.[4] poinformował, że „w żadnych planach inwestycyjnych Wód Polskich nie ma budowy nowych zbiorników na Ziemi Kłodzkiej". Podkreślano także, że rozpowszechniane w mediach informacje o rzekomych planach budowy zbiorników były nieprawdziwe i wprowadzały opinię publiczną w błąd.

Prowadzono wówczas wyłącznie budowę czterech suchych zbiorników (Boboszów, Roztoki, Szalejów, Krosnowice), a szersze inwestycje zapowiadano co najwyżej w formie analiz i konsultacji społecznych w perspektywie kolejnych lat. Tym samym przez wiele lat nie przygotowano kompleksowego programu zabezpieczeń przeciwpowodziowych, a mieszkańcy regionu pozostawali bez perspektywy realnej poprawy bezpieczeństwa.

Należy wskazać, że powódź z września 2024 r., tragiczna w skutkach dla powiatów kłodzkiego, ząbkowickiego i sąsiednich regionów, zmusiła organy państwa do działania w trybie nadzwyczajnym. W celu sprawnej koordynacji działań instytucji państwa zaangażowanych w proces pomocy poszkodowanym i odbudowy po powodzi Premier Donald Tusk powołał Pana Marcina Kierwińskiego na Ministra-Członka Rady Ministrów.

Utworzono również Zespół ds. Odbudowy po Powodzi (dalej: Zespół), któremu przewodniczy Minister Marcin Kierwiński – początkowo jako Członek Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (KPRM), a od 24 lipca 2025 r. – jako Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Zespół składa się z przedstawicieli resortów w randze sekretarza lub podsekretarza stanu oraz

[1] Sygn.: BPS/043-41-1028/25.
[2] Złożone 17 września 2025 r. podczas 41. posiedzenia Senatu RP.
[3] Dalej – PGW Wody Polskie.
[4] Sygn. KBS.053.10.2019 MR.

ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa, Polska

reprezentantów KPRM, Rządowego Centrum Legislacji, Urzędu Zamówień Publicznych i PGW Wody Polskie.

Prace Zespołu były uzupełniane przez dwa ciała doradcze – do spraw odporności po powodzi oraz do spraw zagospodarowania przestrzennego i urbanistyki terenów popowodziowych. Ich główny cel to służenie wiedzą ekspercką i konsultowanie „Programu redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej", w tym budowy mokrego zbiornika retencyjnego w Kamieńcu Ząbkowickim, minimalizującego ryzyko powodziowe na terenach zalewowych. Jest to dokument strategiczny, wskazujący kierunki budowania długofalowej odporności regionu. Program został poddany szerokim konsultacjom społecznym, w których zgłoszono koncepcje ze strony społecznej. W efekcie tych prac PGW Wody Polskie przy współpracy z IMGW-PIB[5] przygotowało „Studium Redukcji Ryzyka Powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej". Studium zawiera wielowariantowe analizy poszczególnych podzlewni Nysy Kłodzkiej i rekomenduje uszczegółowienie przedstawionych w nim wstępnych analiz, w postaci studiów wykonalności części zlewni Nysy Kłodzkiej. Studia wykonalności mają określić zarówno stronę kosztową, jak i uwarunkowania środowiskowe oraz społeczne, a także potwierdzić wybór najlepszego wariantu realizacyjnego.

W okresie od września 2024 r. m.in.:

- uruchomiono środki budżetowe na bezpośrednią pomoc finansową dla rodzin i samorządów,
- uproszczono procedury przyznawania zasiłków i zapomóg,
- wdrożono rozwiązania prawne umożliwiające szybszą odbudowę infrastruktury lokalnej oraz
- rozpoczęto opracowywanie „Programu redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej" obejmującego projekty retencyjne, modernizację wałów, a także rozwój systemu wczesnego ostrzegania.

Ponadto w ramach zawartej w dniu 27 marca 2026 r. umowy dotacji celowej nr MI/DGW/03/06/2026 PGW Wody Polskie otrzymało środki na realizację zadania pn. „Odbudowa zbiornika Stronie Śląskie mająca na celu usuwanie skutków powodzi i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym – opracowanie dokumentacji projektowej", którego celem jest przywrócenie funkcji przeciwpowodziowej obiektu oraz zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy Stronie Śląskie (powiat kłodzki). Umowa dotacji została zawarta na lata 2026-2027. W 2026 r. przyznano środki w wysokości 6,25 mln zł. Obecnie wykonawca rozpoczął prace nad dokumentacją projektową.

W 2025 r. weszła w życie ustawa *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw*[6]

[5] Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy.

[6] Ustawa z dnia 9 maja 2025 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw*, Dz. U. poz. 680, z późn. zm.

(dalej: specustawa 3.0). Obok rozwiązań dotyczących usuwania skutków powodzi zarówno w wymiarze rzeczowym, jak i społecznym, przewidziano w niej mechanizm wykupu nieruchomości zniszczonych lub uszkodzonych przez powódź (art. 17-21 specustawy 3.0). Jednocześnie art. 14 specustawy 3.0 wprowadził zmianę ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – *Prawo wodne*[7], pozwalającą na wykupy nieruchomości zlokalizowanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo jej wystąpienia jest wysokie i wynosi min. 10%. W 2025 r. podpisano 99 aktów notarialnych, a wartość wykupionych nieruchomości wyniosła 105 694 532,42 zł.

W związku z aktualizacją przepisów Specustawy 3.0[8] – PGW Wody Polskie otrzymały dodatkowy limit środków na wykup w trybie art. 17-21. W dniu 9 kwietnia 2026 r. PGW Wody Polskie wystąpiło do Ministerstwa Infrastruktury o uruchomienie środków z rezerwy celowej w przedmiotowym zakresie.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące pomocy finansowej udzielonej bezpośrednio dla powiatów kłodzkiego i ząbkowickiego:

1. Zasiłki dla poszkodowanych (stan na 18 sierpnia 2026 r.):
   - powiat kłodzki: 287 565 275 zł,
   - powiat ząbkowicki: 36 754 342 zł.
2. Subwencja wyrównawcza (łącznie dla obu powiatów oraz gmin w powiatach):
   - 249 399 549 zł przekazane przez Ministerstwo Finansów jednostkom samorządu terytorialnego, które poniosły straty w związku z powodzią.
3. Odbudowa infrastruktury komunalnej – z rezerwy celowej przyznano (na lata 2026-2028) oraz wykorzystano (w latach 2024-2025) następujące środki (stan na 18 sierpnia 2026 r.):
   - dla obiektów w powiecie kłodzkim:
     - w 2024 r.: 7 421 459,45 zł;
     - w 2025 r.: 86 327 587,01 zł;
     - w 2026 r.: 36 833 492,94 zł.

Dodatkowo, dla jednostek samorządu terytorialnego z terenu powiatu kłodzkiego, w ramach decyzji o zapewnieniu finansowania na lata 2025-2028, przyznano środki w łącznej wysokości 189 307 643,03 zł, z czego kwota wykorzystana w 2025 r. wynosi: 25 332 663,03 zł, kwota przyznana na 2026 r. wynosi: 77 086 793,29 zł, na 2027 r. – 47 073 037,07 zł, a na 2028 r. – 8 408 636,88 zł. Należy zwrócić uwagę na fakt, że w 2025 r. jednostki samorządu terytorialnego z terenu powiatu kłodzkiego nie wykorzystały aż 31 406 512,76 zł

- dla obiektów w powiecie ząbkowickim:
  - w 2024 r.: 128 361,57 zł;
  - w 2025 r.: 12 785 160,23 zł,

[7] Dz.U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.

[8] Na mocy ustawy z dnia 27 lutego 2026 r. *o zmianie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw oraz ustawy - Prawo wodne*, Dz. U. poz. 445.

– w 2026 r.: 9 767 028,41 zł.

Ponadto dla jednostek samorządu terytorialnego z terenu powiatu ząbkowickiego, w ramach decyzji o zapewnieniu finansowania na lata 2025-2026, przyznano środki w łącznej wysokości 43 062 386,25 zł, z czego kwota wykorzystana w 2025 r. wynosi: 3 216 115,66 zł, a kwota przyznana na 2026 r. – 39 346 270,59 zł. W 2025 r. jednostki samorządu terytorialnego z terenu powiatu ząbkowickiego nie wykorzystały 500 000 zł.

Na mocy Decyzji Wykonawczej Komisji Europejskiej[9] Polska otrzymała środki z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej na finansowanie działań nadzwyczajnych oraz działań służących odbudowie po powodzi. Na jej podstawie przyznano kwotę 75 998 939 EUR (ponad 322 mln zł) na sfinansowanie kluczowych działań nadzwyczajnych, obejmujących:

- odbudowę infrastruktury oraz obiektów w obszarach: energii, gospodarki wodno-ściekowej, telekomunikacji, transportu, zdrowia i edukacji (63 644 051 EUR);
- środki zapobiegawcze mające na celu zabezpieczenie infrastruktury oraz ochronę dziedzictwa kulturowego (12 354 888 EUR).

Wyżej wymieniona kwota została podzielona na zadania realizowane przez wojewodów z 4 województw dotkniętych powodzią oraz na zadania z obszaru gospodarki wodnej, realizowane przez PGW Wody Polskie (53 mln zł). Termin wykorzystania ww. środków z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej upływa 25 maja 2027 r.

Należy zauważyć, że skuteczność działań pomocowych, dzięki uproszczonym procedurom i szybszemu przepływowi środków finansowych zdecydowanie zwiększyła się w stosunku do działań w poprzednich kryzysach. Ponadto przygotowywany jest kompleksowy program ochrony przeciwpowodziowej, którego kluczowym elementem jest „Program redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej".

Szczególne znaczenie w ramach tego Programu ma planowana budowa wielofunkcyjnego zbiornika retencyjnego Kamieniec Ząbkowicki. Inwestycja ta została wskazana jako jeden z kluczowych elementów systemu ograniczania ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej. Na jej realizację zaplanowano 86 mln zł. Koncepcja zakłada budowę zbiornika mokrego, trwale wypełnionego wodą, który będzie pełnił jednocześnie funkcję przeciwpowodziową oraz funkcję retencyjną, wspierającą przeciwdziałanie skutkom suszy i poprawę bilansu wodnego regionu.

Zbiornik ma umożliwić redukcję fali powodziowej oraz zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Kamieniec Ząbkowicki, Gminy Bardo oraz miejscowości położonych poniżej planowanego obiektu. Jednocześnie zgromadzone zasoby

[9] Decyzja Wykonawcza Komisji Europejskiej z dnia 28 października 2025 r. przyznająca wkład finansowy z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej na finansowanie działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie po powodziach w Polsce we wrześniu 2024 r. (CCI 2024PL16SPO001).

wodne będą mogły wspierać stabilizację poziomu wód gruntowych oraz ograniczać negatywne skutki długotrwałych okresów niedoboru opadów.

Warto również zaznaczyć, że doświadczenia związane z funkcjonowaniem innych zbiorników retencyjnych administrowanych przez PGW Wody Polskie wskazują, iż obiekty tego rodzaju mogą stanowić istotny impuls rozwojowy dla lokalnych społeczności. Poza podstawową funkcją przeciwpowodziową i retencyjną, zbiornik Kamieniec Ząbkowicki może w przyszłości przyczynić się do wzrostu atrakcyjności turystycznej regionu, rozwoju usług rekreacyjnych, agroturystycznych, gastronomicznych i hotelarskich oraz stworzenia nowych możliwości aktywnego wypoczynku. Należy podkreślić, że inwestycja znajduje się obecnie na etapie przygotowawczym.

W dniu 4 maja 2026 r. uzgodniono ostateczny kształt zapisów aneksu do umowy dotyczącej opracowania dokumentacji projektowej dla zbiornika Kamieniec Ząbkowicki, rozszerzający zakres prac o aktualizację Studium Wykonalności zbiornika oraz przygotowanie rozwiązań przeciwpowodziowych dla rzeki Białej Lądeckiej. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oczekuje na zapewnienie finansowania przez Ministerstwo Infrastruktury.

Konieczność rozszerzenia zakresu opracowania wynikała z przeprowadzonego przeglądu dotychczasowej dokumentacji, która nie uwzględniała skutków powodzi z września 2024 r., zmian warunków hydrologicznych w zlewni Nysy Kłodzkiej, zmian zagospodarowania terenu oraz nowych obiektów retencyjnych. W związku z tym PGW Wody Polskie uznały za niezbędne przeprowadzenie aktualnych analiz pozwalających na wybór optymalnych rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo mieszkańców regionu.

Wyniki Studium Wykonalności pozwolą na ocenę efektywności poszczególnych wariantów, określenie ich kosztów, uwarunkowań środowiskowych i społecznych oraz wybór rozwiązania zapewniającego najwyższy poziom redukcji ryzyka powodziowego.

Mieszkańcy mają prawo oczekiwać konkretnych działań, dlatego dzisiejsze decyzje i inwestycje Rządu RP są realną odpowiedzią na potrzeby poszkodowanych i budują fundament długofalowego bezpieczeństwa regionu.

Z poważaniem
z up. Magdalena Roguska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Otrzymuje:
Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.